

Dnr 44-2014:8353

Praktiska Sverige AB

Org.nr. 556257-5786

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Praktiska gymnasiet Karlskrona
belägen i Karlskrona kommun

Uppföljning av tillsyn i Praktiska gymnasiet Karlskrona

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Praktiska Sverige AB (556257-5786) 2015. Skolinspektionen fattade den 29 juni 2015 beslut om vitesföreläggande efter tillsyn för Praktiska gymnasiet Karlskrona. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Praktiska Sverige AB inkom med den 15 oktober 2015, av uppföljningsbesök vid skolan den 2-3 februari 2016 samt av dokument som huvudmannen inkom med den 3 och den 10 mars 2016.

Sammanfattning av brister

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen nedan att en påtalad brist beträffande att ge elever särskilt stöd kvarstår. I samband med uppföljningen har Skolinspektionen även identifierat nya brister beträffande att undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd och att i undervisningen ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.	Föreläggande vid vite	2016-09-30
2. Extra anpassningar och särskilt stöd Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd.	Föreläggande vid vite	2016-09-30

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
1. Undervisning och lärande		
	Undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner.	Brist avhjälp
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
	Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Brist avhjälp
3. Styrning och utveckling av verksamheten		
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Brist avhjälp
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Brist avhjälp
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Brist avhjälp
4. Extra anpassningar och särskilt stöd		
	Ansvariga på skolan utreder elevernas behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.	Brist avhjälp
5. Samverkan mellan lärare		Brist avhjälp
6. Elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete		Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen avhjälppt flera påtalade brister och att en påtalad brist kvarstår. Det har även framkommit nya brister i samband med uppföljningen. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa samtliga brister. Frågan om utdömande av det tidigare vitet hanteras i särskild ordning.

Nytt föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att vid vite av 200 000 kronor senast den 30 september 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Praktiska Sverige AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brister

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna (3 kap.3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. 1 kap. 4 § och 3 kap.3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen:

- Huvudmannen ska säkerställa att undervisningen utformas så att eleverna får ett aktivt lärarstöd.
- Huvudmannen ska säkerställa att det i undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering till bedömning av brister

I skollagen anges att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Av läroplanen framgår att alla som arbetar i skolan ska ge stöd och stimulans till alla elever så att de utvecklas så långt som möjligt. Läraren ska stimulera, handleda och stödja eleven och ge särskilt stöd till elever i svårigheter. Vidare framgår av skollagen att det i utbildningen ska hänsyn tas elevers olika behov. I läroplanen anges att läraren ska utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Vid lektionsobservation av gymnasiekursen i ett gymnasiegemensamt ämne där undervisning ges integrerat med grundskoleämnet för elever som läser introduktionsprogram, framkommer att elever tittar på film i mobilen medan lärare håller lektion. I något fall säger läraren till utan resultat och i andra fall reagerar läraren inte alls. Någon elev ägnar sig åt annat än skolarbete hela lektionen utan att läraren uppmärksammar det eller inkluderar eleven i undervisningen. När läraren mot slutet märker att eleven inte gjort något under lektionen får eleven uppgift att arbeta hemma istället. Under lektionsobservationen är det endast högpresterande elever som inkluderas i undervisningen. Undervisningen är bara anpassad för de elever som har god förförståelse och kunskap i ämnet. Läraren går vid några tillfällen runt bland eleverna men försäkrar sig inte om att samtliga elever förstår och inkluderas i undervisningen. Av lektionsobservationen framgår att läraren inte planerat undervisningen så att de elever som läser grundskoleämnet får anpassade uppgifter och förklaringar. Alla elever förväntas arbeta med samma uppgifter. Vid intervju uppger elever att de inte förstår det som läraren säger och inte

heller de uppgifter som de får av läraren. Flera elever vid skolan har inte läst ämnet tidigare och behöver därför studera på nybörjarnivå, uppger elever vid intervju. Elever uppger även att läraren i annat ämne ofta pratar ett språk som inte alla elever förstår och att de därför har svårt att hänga med i undervisningen. Lärare uppger vid intervju att de ibland, men inte alltid, har andra uppgifter för elever som läser grundskolämnen och för elever vars kunskaper ligger på en nybörjarnivå.

Elevhälsans representanter uppger vid intervju att elever som läser introduktionsprogram (IM) läser grundskolekurserna och gymnasiekurserna samtidigt. Till exempel deltar elever som läser nybörjarengelska på lektionerna i gymnasiekursen engelska 5 och det är meningen att läraren ska anpassa undervisningen efter dem. Specialläraren uppger vid intervju att hon planerar att göra lektionsobservationer för att se om detta sker.

Rektorn uppger att personalen vid Praktiska gymnasiet Karlskrona testat ett nytt upplägg där IM-eleverna får undervisning i grundskoleämnen samtidigt som andra elever läser sina gymnasiekurser. På det sättet får eleverna minst tre timmar i veckan i ämnena, två timmar gymnasiekurs och 1 timme grundskoleämne, menar rektorn. Vid frågan om vilken hänsyn som tas i planeringen till elever som läser på en nybörjarnivå uppger rektorn att undervisningen ska individanpassas och att systemet kanske kan ändras senare. Den 3 mars 2016 inkom huvudmannen med en skriftlig kommentar angående elevutsagan att en lärare under lektionerna ofta pratar ett språk som alla elever inte förstår. Huvudmannens svar är att rektorn har haft samtal med berörd lärare och dessa samtal kommer att fortsätta. Skolinspektionen har i samband med uppföljningsbesöket tagit del av aktuella utredningar av elevers eventuella behov av särskilt stöd. Det finns utredningar där det konstateras att eleven har svårt att förstå en lärare och därför arbetar hemma med ett ämne med hjälp av sin mamma.

Elever uppger vid intervju att det finns elever som inte deltar i arbetsplatsförlagt lärande (APL) och som är hemma under APL-dagarna, d.v.s. 2-3 dagar per vecka. Elever uppger att någon som befinner sig i den här situationen inte kommer till skolan för undervisning i yrkesämnena istället för APL. Det finns elever som inte kommer att kunna ta studenten eftersom de inte kommer få tillräckligt många APL-dagar uppger eleverna. Yrkeslärare uppger vid intervju att elever som är mitt emellan två praktikplatser får hemuppgifter som ett alternativ till att vara i skolan, de dagar då övriga elever deltar i arbetsplatsförlagt lärande (APL). Hur lång tid detta kan röra sig om kan lärarna inte svara på. Dock ges vid lärarintervjun ett exempel på en elev som studerade hemma under APL-dagarna hela höstterminen 2015. Elevhälsans representanter uppger vid intervju att det finns elever som arbetar hemma och som då har kontakt med lärarna per SMS och telefon.

Rektorn uppger vid intervju att distansundervisning ibland förekommer vid skolenheten. Elever som inte har APL ska vara på skolan och sysselsättas av yrkeslärare, eller jobba ikapp med alla kurser menar rektorn. Genom skrivelse som inkommer genom huvudmannen 3 mars 2016 uppger rektorn följande:

"Hemstudier eller hemundervisning bedrivs inte av Praktiska Gymnasiet i Karlskrona. Här har uppstått en missuppfattning. Uppgifter som görs i hemmet av eleven/elever kan vara läxa från dag till dag eller läxa från en vecka till en annan. Över lov kan det hända att elever får större uppgifter att lösa för att komma ifatt i en kurs (kan vara ett åtgärdsprogram). Om en elev har i uppdrag av skolan att vara på annan ort kommer detta att registreras som "annat" i frånvaroregistreringen, ej ogiltig frånvaro."

Skolinspektionen har i samband med uppföljningsbesöket tagit del av aktuella utredningar av elevers eventuella behov av särskilt stöd. Av utredningarna framgår att elever med hög frånvaro till exempel bedriver hemstudier.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att all undervisning vid Praktiska gymnasiet Karlskrona inte innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna och att all undervisningen inte utformas så att den tar hänsyn till varje enskild individs behov och förutsättningar. Lektionsobservationer, elevutsagor och dokument, i form av utredning av elevs eventuella behov av särskilt stöd, visar att det förekommer att undervisningen inte anpassas efter samtliga elever. Merparten av undervisningen i grundskoleämnena, för elever som läser introduktionsprogram, ges tillsammans med elever som läser gymnasiekurser. Av elevintervju och lektionsobservation, där gymnasiekurs och grundskoleämne ges samtidigt, framgår att undervisningen i ett ämne som samtliga elever läser främst utgår från gymnasiekurserna och inte alltid anpassas efter behoven och förutsättningarna hos de elever som läser grundskoleämnet. Därtill kommer att elever vid intervju har uppgett att de inte förstår det språk som lärare ofta använder. Av dokument framgår att det finns elever som, istället för att undervisningen i skolan anpassas efter elevernas förutsättningar och behov, läser hemma med stöd av förälder. Vidare visar utredningen att alla elever inte ges ett aktivt lärarstöd. Denna bedömning görs eftersom det av lektionsobservationer framgår att elever sitter inaktiva under hela, eller delar av, lektionspass och ägnar sig åt annat än skolarbete utan att lärare reagerar. Vidare framgår av intervjuer med elever, yrkeslärare och elevhälsans representanter att det förekommer att elever som inte har någon APL-plats ges uppgifter att arbeta med hemma istället för att få undervisning på arbetsplats eller i skolan under upp till flera skoldagar per vecka. Skolinspektionen bedömer att detta sker i sådan omfattning att lärarna inte har möjlighet att ge eleverna det aktiva lärarstöd som skollagen och läroplanen

kräver. Verksamheten motsvarar därmed inte författningarnas krav i dessa delar.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, eller i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller Praktiska gymnasiet Karlskrona inte skollagens krav. Praktiska Sverige AB föreläggs därför att vidta de åtgärder som beskrivits ovan. De brister som konstateras i skolans arbete försvårar elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Uppföljningen av pågående tillsyn i februari och mars 2016, visar att de åtgärder som huvudmannen vidtagit sedan föregående tillsynsbesök vid skolenheten har gett önskad effekt inom flera områden. Samtidigt kan nya brister i undervisningen konstateras. Eftersom även de nya bristerna är att anse som allvarliga bedömer Skolinspektionen att det föreligger skäl att förena föreläggandet med vite.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser.

Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciell lärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brister

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8–9 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om utredningen visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för den elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av förarbeten till skollagen (prop. 2009/2010:165 s. 289 ff.) framgår att syftet med att ställa krav på upprättandet av ett åtgärdsprogram är att det ska finnas ett dokument för planering och utvärdering av elevens utbildning, så att förutsättningarna för elevens fortsatta lärande blir de bästa. För en elev i behov

av särskilt stöd är åtgärdsprogrammet ett nödvändigt pedagogiskt instrument för planering och samarbete mellan lärare, annan personal, till exempel i elevhälsan, eleven och eventuellt vårdnadshavare samt för uppföljning och utvärdering av åtgärderna. Arbetet med stödåtgärderna ska utgå från elevens behov, elevens styrkor och svårigheter och en analys av vilka hinder och möjligheter som finns i elevens omgivning. Programmet ska omfatta hela elevens skolsituation. Åtgärderna ska vara av både kortsiktig och långsiktig karaktär. De ska relatera till målen i läroplanerna och uppställda kunskapskrav och vara möjliga att följa upp och utvärdera.

I beslut den 29 juni 2015 förelade Skolinspektionen Praktiska Sverige AB att vidta åtgärder så att skollagen följs vad gäller arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd skyndsamt och att ge särskilt stöd till elever som behöver det. Av beslutet framgår att skolans rutin för hur arbetet med särskilt stöd ska bedrivas inte var förankrad och inte följdes av samtliga lärare. Detta ledde till att behov av utredningar om särskilt stöd inte alltid anmälades till rektorn och att sådana utredningar därför inte kom till stånd skyndsamt. Vidare konstaterades i beslutet att rektorn och lärarna inte hade kännedom om vilka utredningar som gjorts tidigare och att elevers behov av särskilt stöd inte var kända av personalen och därför inte tillgodosågs.

I skrivelse 15 oktober 2015 redovisar Praktiska Sverige AB de åtgärder som vidtagits vid skolenheten. Huvudmannen redogör i skrivelsen för en rutin för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Rutinen anger att utredningar ska genomföras av elevernas mentorer med stöd av bland annat elevhälsan. Vidare skriver huvudmannen att personalgruppen har fått kompetensutveckling och att det nu finns en specialpedagog vid skolan en dag i veckan. Huvudmannen uppger att deras uppfattning är att bristerna därmed är åtgärdade.

Vid uppföljningsbesöket på skolan uppger intervjuade lärare att de har kännedom om rutinen och att de, genom vad skolan kallar ett "uppmärksammande", anmäler till rektorn om en utredning om särskilt stöd behöver göras.

Skolinspektionen tar i samband med uppföljningsbesöket del av samtliga utredningar om behov av särskilt stöd och samtliga åtgärdsprogram. Det finns 19 utredningar från oktober 2015 till januari 2016. Av dessa har 15 stycken (79 procent) kommit till stånd efter uppmärksammanden på grund av hög frånvaro. Flera utredningar anger att elever saknar APL-plats, att elever har problem med omfattande frånvaro, att elever arbetar hemma "hemstudier", saknar betyg i flera ämnen men att de inte bedöms vara i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen begär efter uppföljningsbesöket att huvudmannen kompletterar utredningen genom att skicka kopior på samtliga aktuella

åtgärdsprogram och utredningar. Huvudmannen redovisar den 3 mars 2016 sex aktuella åtgärdsprogram vid skolenheten. Exempel på åtgärder som skolan sätter in som särskilt stöd är: Elevassistent, engelska i liten grupp, anpassning av schemat, struktur av veckans studier och hemskickade uppgifter om eleven har problem med frånvaro. Av de aktuella åtgärdsprogrammen framgår endast undantagsvis vilka mål åtgärderna relaterar till och det sker ingen koppling till kunskapskrav. Åtgärdsprogrammen är allmänt skrivna, exempel på formuleringar av det särskilda stöd som skolan ska ge kan vara: *"NN ska få stöd i att hitta ett arbetssätt som hen känner sig trygg med och där hen kan visa de förmågor som hen innehar..."*. Liknande allmänna formuleringar återkommer i flera av åtgärdsprogrammen.

Dokument, i form av avslutade åtgärdsprogram, visar att skolan ger elever åtgärdsprogram som innebär att de ska arbeta hemma med uppgifter över sommaren. *"För att hen ska kunna arbeta med de uppgifter som hen har kvar i svenska och därefter få slutbetyg"*. Lärare uppger vid intervju att avsikten med dessa åtgärder är att eleverna ska arbeta klart med kursen under sommaren och att åtgärdsprogrammen avslutas även om eleverna inte blir färdiga med sina uppgifter och därmed bedöms nå kunskapskraven. Rektorn uppger i skrivelse som inkommer genom huvudmannen den 3 mars 2016 att *"Över lov kan det hända att elever får större uppgifter att lösa för att komma ifatt i en kurs (kan vara ett åtgärdsprogram)"*.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen beträffande att ge eleverna det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver. Uppföljningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder som avhjälper den tidigare bristen beträffande utredningar av elevers eventuella behov av särskilt stöd. Rutinen är väl förankrad i personalgruppen och de av Skolinspektionen granskade utredningarna innehåller både kartläggning och pedagogisk bedömning av elevernas behov. Dock framgår av Skolinspektionens utredning samt av de granskade aktuella åtgärdsprogrammen att de särskilda stödåtgärder som skolan sätter in bara i några enstaka fall relaterar till mål och uppställda kunskapskrav. Flera av de granskade åtgärdsprogrammen saknar därmed den konkretion som fordras för uppföljning och utvärdering. Vidare visar Skolinspektionens utredning, genom lärares och rektorns utsagor, att Praktiska gymnasiet Karlskrona har ett system att utarbeta åtgärdsprogram som innebär att kurser förlängs samtidigt som elever själva förväntas ta ansvar för att bli klara med arbetsuppgifter under lov. Huvudmannen har i skriftligt svar, genom rektorn, uppgett att åtgärdsprogram vid skolenheten kan innebära att eleverna själva arbetar med uppgifter hemma över lov. Det finns sådana

åtgärdsprogram som, enligt lärares utsago, har avslutas utan att eleverna getts tillräckligt stöd för nå kunskapskraven. Elever ska ges det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver och detta ska ske inom ramen för kursen. Mot ovanstående bakgrund, motsvarar verksamheten vid Praktiska gymnasiet Karlskrona inte skollagens krav beträffande att ge elever det särskilda stöd som utredningarna visar att de behöver. Skolinspektionen finner i sammanhanget anledning att påtala att betyg ska sättas på varje avslutad kurs och att en kurs är avslutad när den undervisningstid, som huvudmannen har beslutat om, upphör.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, eller i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite.

Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller Praktiska gymnasiet Karlskrona inte skollagens krav. Praktiska Sverige AB föreläggs därför att vidta de åtgärder som beskrivits ovan. De brister som konstateras i skolans arbete försvårar elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Skolinspektionen har även i tidigare tillsynsbeslut den 29 juni 2015 förelagt huvudmannen att vidta åtgärder vad gäller arbetet med särskilt stöd.

Uppföljningen av pågående tillsyn i februari och mars 2016, visar att de åtgärder som huvudmannen vidtagit sedan föregående tillsynsbesök vid skolenheten inte har gett önskad effekt då brister åter har konstaterats. Mot den här bakgrunden är bristerna att anse som allvarliga och Skolinspektionen bedömer därför att föreläggandet ska förenas med vite.

Avhjälpta brister i verksamheten**Undervisning och lärande**

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Praktiska Sverige AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Undervisningen i skolan utgår från och omfattarexamensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner. (16 kap. 6§ skollagen, Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program SKOLFS 2010:14, 4 kap. 1 § gymnasieförordningen, Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)

Motivering

Skolinspektionen finner att det vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB har avhjälpt denna brist. Denna bedömning görs mot bakgrund av de uppgifter som redovisats av huvudmannen samt de uppgifter som framkommit vid uppföljningsbesök i februari 2016.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet,

exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Praktiska Sverige AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Motivering

Skolinspektionen finner att det vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB har avhjälpt denna brist. Denna bedömning görs mot bakgrund av de uppgifter som redovisats av huvudmannen samt de uppgifter som framkommit vid uppföljningsbesök i februari 2016.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnen, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brister

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Praktiska Sverige AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Motivering

Skolinspektionen finner att det vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB har avhjälpit denna brist. Denna bedömning görs mot bakgrund av de uppgifter som redovisats av huvudmannen samt de uppgifter som framkommit vid uppföljningsbesök i februari 2016.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Praktiska Sverige AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta

att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8, 9 §§ skollagen)

Motivering

Skolinspektionen finner att det vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB har avhjälpit denna brist. Denna bedömning görs mot bakgrund av de uppgifter som redovisats av huvudmannen samt de uppgifter som framkommit vid uppföljningsbesök i februari 2016.

Samverkan mellan lärare

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Praktiska Sverige AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)

Motivering

Skolinspektionen finner att det vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB har avhjälpit denna brist. Denna bedömning görs mot bakgrund av de uppgifter som redovisats av huvudmannen samt de uppgifter som framkommit vid uppföljningsbesök i februari 2016.

Elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Praktiska Sverige AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Motivering

Skolinspektionen finner att det vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB har avhjälpit denna brist. Denna bedömning görs mot bakgrund av de uppgifter som redovisats av huvudmannen samt de uppgifter som framkommit vid uppföljningsbesök i februari 2016.

Beslut

2016-06-03

17 (18)

Dnr 44-2014:8353

I ärendets slutliga handläggning har deltagit enhetschef Maria Kärrman, avdelningsjurist Staffan Opitz och utredare Viveka Berglund.

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Åsa Kildén
Föredragande/Utredare

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Sveavägen 159, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.